

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA
Ústrednej komisie pre antiinfekčnú liečbu a antibiotickú politiku
(ďalej len UKALAP)

Dátum: 23.11. 2016 o 13,30 hodine

Miesto: zasadačka MZ SR č. 107

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program: 1. Otvorenie

2. Návrh na zmenu štatútu UKALAP

3. Návrh prípravného plánu Národného akčného plánu boja proti antibiotickej rezistencii

4. Antibiotic awareness day

5. Rôzne

6. Záver

K bodu 1) Rokovanie UKALAP otvoril a viedol predseda komisie prof. Jarčuška, ktorý privítal prítomných členov komisie ako aj pozvaných zástupcov z NCZI, z Občianskeho združenia Slovenský pacient, hlavného odborníka (HO) pre mikrobiológiu a vybraných ústavných epidemiológov z nemocníc. Zároveň predstavil program stretnutia komisie.

K bodu 2) Štatút UKALAP je platný od roku 2008, komisia má 11 členov a prax ukazuje, že je vhodné počet členov komisie rozšíriť. Na stretnutia bol v minulosti často prizývaný aj HO pre mikrobiológiu a vedúci NRC pre sledovanie rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká (ďalej len NRC) doc. MUDr. Nikš, a MUDr. Schréterová, ktorá zastupuje Slovenskú republiku v ECDC v problematike antibiotickej rezistencie.

Prof. Jarčuška navrhol rozšíriť počet členov na 15: o zástupcu NRC - HO pre mikrobiológiu, zástupcu za národný kontaktný bod v ECDC, zástupcu - lekára z odboru intenzívna medicína, zástupcu - lekára z odboru všeobecného lekárstva a zástupcu za patientske organizácie.

Mgr. Tomčo poukázal na dôležitosť ústavných hygienikov/epidemiológov, ktorí ale nemajú svoju profesijnú spoločnosť, sú včlenení pod SLS. Navrhol zdefinovať presne jeho úlohy.

RNDr. Mgr. Brňová zdôraznila, že verejný zdravotník má vzhľadom k tomu, že nie sú akreditované odbory pre ďalšie vzdelávanie problémy so získavaním špecializácie v oblasti epidemiológie a nemocničnej hygieny.

MUDr. Vivodová upozornila, že patientskych organizácií pôsobí na Slovensku viac.

Predseda komisie dal za návrh na zmenu štatútu hlasovať.

Za zmenu štatútu a rozšírenie počtu členov bolo 8 vymenovaných členov UKALAP. Návrh, aby počet členov UKALAP bol 15, bol schválený. V tejto súvislosti je potrebné upraviť štatút.

K bodu 3) Úvod do problematiky prípravy Národného akčného plánu boja proti antibiotickej rezistencii (ďalej len NAP) urobil doc. MUDr. Nikš, ktorý sa zúčastnil úvodných rokovaní v Európskej komisii (ďalej len EK). O národných plánoch sa začalo hovoriť prvý krát v roku 1998 a následne v roku 2002 bolo EK krajinám uložené vytvoriť opatrenia na zníženie antibiotickej rezistencie. EK ponúkla pomoc pre všetky krajiny a v apríli 2016 sa takéhoto stretnutia za SR zúčastnila Mgr. Katónová. Všetky snahy nakoniec pre mnohé problémy vyvrcholili prijatím deklarácie OSN v septembri 2016. Cieľom EK je vypracovať tzv. všeobecný plán, ktorý by bol vzorom pre všetky krajiny EU. Zástupca za Slovensko sa môže na stretnutiach, ktoré vyústia do prípravy všeobecného plánu zúčastňovať ako pasívny člen.

Zároveň upozornil, že je potrebnú urobiť NAP tak, aby bol akčný, reálny ale hlavne realizovateľný a kontrolovateľný. NRC má funkčný národný informačný systém pre antibiotickú rezistenciu (ďalej len ATB rezistencia) pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ale bude potrebné ho vymeniť (náklad cca 10 000 €) a finančné prostriedky UVZ sú obmedzené. Vzhľadom na zvažovanie vzoriek do veľkých laboratórií sa zber údajov z jednotlivých pracovísk komplikuje a pri výskyte rezistencie NRC, sa často nevie, o ktorého zdravotnícke zariadenie ide.

NAP vznikne ako intersektorový projekt, ktorý zahŕňa aktivity z oblasti zdravotníctva, veterinárnej medicíny a potravinárstva. Koordinovať ho bude MZ SR prostredníctvom ÚKALAP. Boli určené hlavné aktivity, na ktoré bude ÚKALAP zameraný:

Aktivita 1 - Výskyt antibiotickej rezistencie v zdravotníckych zariadeniach. Opatrenia vedúce k správne zberu údajov a monitorovaniu rezistencie
zodpovedný MUDr. Schréterová a doc. MUDr. Nikš, CSc.

Aktivita 2 - Koordinácia činností nemocničných antibiotických komisií a komisií pre nozokomiálne nákazy. Zvýšenie kvality práce nemocničnej hygienickej služby - zodpovedný: RNDr. Mgr. Brňová, PhD. a Mgr. Tomčo.

Aktivita 3 - Edukácia zdravotníckych pracovníkov a zvyšovanie celospoločenského povedomia (znalostí) o ATB :

- pregraduálne vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov
- postgraduálne vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov
- edukácia obyvateľstva – je možné osloviť aj Slovenskú lekársku komoru

zodpovedný: prof. MUDr. Jarčuška a OZ SP

Aktivita 4 - Koordinácia činností vedúca k správne monitorovaniu, racionálnej spotrebe antibiotík a edukácii vo veterinárnej medicíne a potravinárstve – zodpovedný: MVDr. Eva Chobotová.

Aktivita 5 - Monitorovanie spotreby antibiotík a kooperácia s databázou ECDC prostredníctvom projektu ESAC – zodpovedný: Ing. Katarína Dušková, NCZI

Návrhy za jednotlivé okruhy zašlú zodpovední tajomníkovi UKALAP **do 15.3. 2017**. Jeho úprava bude predmetom nasledujúceho stretnutia UKALAP.

Definitívnu verziu NAP je potrebné vypracovať do 30. 8. 2017.

K bodu 4)

O organizácii a priebehu Antibiotic awareness day - heslom, ktorého bolo „Správne používanie antibiotík“ informoval predseda UKALAP . Dňa 15. 11. 2016 sa uskutočnila aj tlačová konferencia v hoteli Bratislava, ktorej sa zúčastnili: predseda UKALAP – profesor Jarčuška, štátna tajomníčka MZ SR pani docentka Kalavská, hovorca MZ SR pán Kuča, riaditeľka kancelárie WHO na Slovensku – pani Sedláková, zástupca za všeobecných lekárov – MUDr. Bendová a zástupcovia za občianske združenie Slovenský pacient (OZ SP). – pán Ing. Herda.

Na tlačovej konferencii boli prítomné aj televízne štáby a následne boli krátke šoty prezentované v hlavných správach. Taktiež boli rôzne články prezentované v tlači (napr. v Zdravotníckych novinách) a téma sa spomínala aj v rozhlase.

Informácie doplnil pán Herda, ktorý predstavil aj použité letáky vydané pri tejto príležitosti OZ SP s témami: „Antibiotiká,. Používajme ich rozumne! (Tlačová správa)“ „Antimikrobiálna rezistencia Porovnanie krajín V4“ a letáky „4 rady, ako užívať antibiotiká“ a „Ako účinkujú antibiotiká?“

K tejto problematike sa organizovali aj rôzne odborné konferencie v UNLP Košice a v FN FDR v Banskej Bystrici.

k bodu 5)

Prof. Jarčuška otvoril tento bod s témou spotreby ATB a jej sledovaním v systéme ESAC, ktorý za Slovenskú republiku (SR) donedávna robil prof. Foltán. Upozornil, že je potrebné určiť človeka, ktorý by zastupoval SR, robil a zasielal podklady za SR aj v budúcnosti.

K téme spotreby sa viacerí členovia zhodli, že SR má porovnateľnú spotrebu antibiotík ako krajiny EU.

MVDr. Mgr. Mrva uviedol, že o spotrebe ATB vedia poisťovne cez rodné čísla svojich poisťencov a to aj bez reexportu a Národné centrum zdravotníckych informácií.

Ing. Katarína Dušková z NCZI informovala, že NCZI má zavedenú štatistiku prostredníctvom štvrtročných výkazoch o vydaných humánných liekoch – L1 a L2, avšak spotreba je hlásená iba cez IČO poskytovateľa, čo je pri veľkých poskytovateľoch, ako sú nemocnice Svetu zdravia ťažšie určovať.

Ing. arch. Herda ponúkol pomoc zo stany Občianskeho združenia Slovenský pacient (ďalej len OZ SP) pri edukácii obyvateľstva v boji s ATB rezistenciou.

MVDr. Chobotová skonštatovala, že sa znižuje veterinárna spotreba ATB a bolo zaznamenané aj znižovanie rezistencie na ATB vo veterinárnej medicíne.

Záver

Prof. Jarčuška na záver poďakoval všetkým prítomným.

Úlohy:

- 1. Zaslať všetkým členom záznam zo stretnutia po jeho overení predsedom na mailové adresy.**

Termín: po overení prof. Jarčuškom

Zodpovedný: tajomník komisie – PhDr. Zvalová, PhD.

- 2. Zverejniť záznam a propagačné materiálu z tlačovej konferencie na webovej stránke ministerstva zdravotníctva**

Termín: po overení prof. MUDr. Jarčuškom

Zodpovedný: tajomník komisie – PhDr. Zvalová, PhD.

- 3. Upraviť štatút podľa návrhov - prof. Jarčuška zašle návrh tajomníkovi, ktorý zabezpečí všetky potrebné porcesné kroky potrebné k schváleniu.**

Termín: do 28.2. 2017 pre predsedu UKALAP

Zodpovedný: prof. MUDr. Jarčuška a tajomník komisie – PhDr. Zvalová, PhD.

- 4. Aktualizovať zoznam epidemiológov, ktorých zamestnáva ústavné zdravotnícke zariadenie za účelom sledovania, analýzy a prevencie nozokomiálnych nákaz**

termín: do 30. 3. 2017

Zodpovední: RNDr. Mgr. Brňová a Mgr. Tomčo

- 5. Zaslať návrhy za jednotlivé okruhy do NAP**

Termín: **do 15. 3. 2017** na adresu tajomníka UKALAP: dana.zvalova@health.gov.sk, ktorý ich zašle predsedovi UKALAP.

Zodpovedný: MUDr. Schréterová a doc. MUDr. Nikš, Mgr. Katónová

RNDr. Mgr. Brňová a Mgr. Tomčo

prof. MUDr. Jarčuška a Ing. arch. Herda OZ SP

Ing. Katarína Dušková NCZI a MVDr. Mgr. Peter Mrva OKLP MZ SR

MVDr. Eva Chobotová – ÚŠKVBL

V Bratislave dňa 7. 12. 2016

Zapísala: PhDr. Dana Zvalová, PhD.

Overili: MUDr. Vivodová – generálna riaditeľka sekcie zdravia – zastupujúca
Prof. MUDr. P. Jarčuška, PhD. – predseda komisie